

แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับศาสนสถาน

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศาสนสถาน ได้แก่ วัด โบสถ์ มัสยิด ศาลเจ้า และสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอื่น ๆ เป็นสถานที่ที่มีศาสนิกชน มาเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คราวละจำนวนมาก จึงอาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคโควิด 19 โดยผ่านการสัมผัส ใกล้ชิดระหว่างบุคคล ขณะเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งการประกอบพิธีกรรมในลักษณะการพูดคุยเสียงดัง และส่งเสียงคล้ายการร้องเพลง หรือการสัมผัสจากอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงมีแนวทางปฏิบัติในการดูแลและป้องกันตนเอง เพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ดังนี้

1. แนวปฏิบัติสำหรับผู้รับผิดชอบในศาสนสถาน

- 1) ให้มีการคัดกรอง ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา/ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หากมีอาการไข้ หรือ วัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับไอ น้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบากอย่างใดอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย ขอความร่วมมือไม่เข้าร่วมกิจกรรม/พิธีกรรมทางศาสนาและแนะนำไปพบแพทย์
- 2) กำหนดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองที่จำเป็น
- 3) จัดให้มีที่ล้างมือพร้อมสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์สำหรับทำความสะอาดมือไว้บริการบริเวณต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
- 4) มีมาตรการหรือกำหนดสัญลักษณ์ เพื่อให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร และจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามขนาดพื้นที่ เพื่อลดความแออัด เช่น กระจายมุมประกอบพิธีกรรม เป็นต้น
- 5) จัดให้มีการลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากสถานที่ ด้วยแอปพลิเคชันที่ทางราชการกำหนด หรือจัดให้มีสมุดสำหรับลงทะเบียน
- 6) ให้ทำความสะอาดพื้นผิว และอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันทุกวัน เช่น ห้องสำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ห้องสารภาพบาป เป็นต้น และทำความสะอาดห้องส้วม อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และอาจเพิ่มความถี่ กรณีมีผู้ใช้บริการมากขึ้น ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคด้วยโซเดียมไฮโปคลอไรท์ 0.1% โดยเน้นบริเวณจุดเสี่ยง ได้แก่ ลูกบิดประตู ก๊อกน้ำอ่างล้างมือ ที่กดโถส้วมหรือ โถปัสสาวะ และสายฉีดน้ำชำระ ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีสบู่สำหรับล้างมือ อย่างเพียงพอ
- 7) จัดให้มีการระบายอากาศในอาคารอย่างเหมาะสม เช่น ให้เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ หากมีเครื่องปรับอากาศให้ทำความสะอาดระบบระบายอากาศอย่างสม่ำเสมอ
- 8) กรณี จัดให้มีการปรุง/ประกอบอาหาร ให้ปฏิบัติ ดังนี้
 - หากผู้สัมผัสอาหารมีอาการไข้ หรือ วัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับไอ น้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบากอย่างใดอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย ให้งดปฏิบัติหน้าที่ แจ้งผู้นำ หรือหัวหน้างาน และไปพบแพทย์
 - ในขณะที่ปฏิบัติงาน ผู้สัมผัสอาหารต้องสวมหมวกคลุมผม ผ่ากันเปื้อน หน้ากากผ้า และถุงมือ และมีการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหาร

- หมั่นล้างมือด้วยสบู่และน้ำ ก่อนหยิบหรือจับอาหารและหลังการใช้ส้วม
- ปกปิดอาหาร ใช้ถุงมือและที่คีบอาหาร ห้ามใช้มือหยิบจับอาหารที่พร้อมรับประทานโดยตรง และจัดให้มีช้อนกลางเมื่อเสิร์ฟอาหารที่ต้องรับประทานร่วมกัน หรือ จัดให้ใช้ช้อนกลางส่วนตัว
- ทำความสะอาดสถานที่ พื้น ที่ หรืออุปกรณ์ เช่น ห้องครัว อุปกรณ์ปรุง/ประกอบอาหาร โต๊ะอาหาร แก้ว ด้ว้น้ำยาทำความสะอาด อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง อาจเพิ่มความถี่ในการทำทำความสะอาด กรณีมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก และล้างภาชนะอุปกรณ์หรือสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดทุกครั้งหลังใช้งาน
- สถานที่ปรุง/ประกอบอาหาร ควรจัดให้มีการระบายอากาศได้ดี
- จัดให้มีภาชนะรองรับขยะที่มีฝาปิดไว้ภายในสถานที่ปรุง/ประกอบอาหาร ควรมีการคัดแยกขยะอย่างน้อย 2 ประเภท ได้แก่ ขยะย่อยสลายได้ และขยะรีไซเคิล และเก็บรวบรวมขยะใส่ถุงขยะ ปิดปากถุงให้มิดชิดก่อนส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องทุกวัน

2. แนวปฏิบัติสำหรับพระภิกษุ บาทหลวง อีหม่าม และผู้ประกอบการทางศาสนา

- 1) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีอาการไข้หรือวัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ใดๆอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย ให้งดร่วมพิธีกรรมทางศาสนาในศาสนสถาน
- 2) สวมใส่หน้ากากผ้า/หน้ากากอนามัยเมื่อเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา
- 3) จำกัดจำนวนการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนิกชน และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร ในขณะที่เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา โดยมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน และลดระยะเวลาในการประกอบพิธีกรรม (ใช้เวลาในการร่วมพิธีให้น้อยที่สุด)
- 4) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร และหลังใช้ส้วม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก
- 5) เลือกกินอาหารปรุงสุกใหม่ ไม่ใช่ช้อน แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ผ้าเช็ดมือร่วมกัน และใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว

3. แนวปฏิบัติสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา

- 1) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีอาการไข้หรือวัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ใดๆอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย ให้งดไปศาสนสถาน งดการเข้าร่วมพิธีกรรม แนะนำไปพบแพทย์
- 2) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง โดยเน้นหลังเข้าร่วมพิธีกรรม/หลังสัมผัสสิ่งสกปรก ระหว่างร่วมพิธีกรรม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก
- 3) เลือกกินอาหารปรุงสุกใหม่ ไม่ใช่ช้อน แก้วน้ำร่วมกัน และใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว
- 4) หลีกเลี่ยงการเข้าไปในบริเวณแออัดหรือมีการรวมกันของคนจำนวนมาก เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร

คำสำคัญ: ป้องกันโควิด 19, แนวปฏิบัติ, คำแนะนำ, กรมอนามัย, ศาสนสถาน, วัด, โบสถ์, มัสยิด, ศาลเจ้า และสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา